

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci navrhovatele: **Ing. T. R.**, zastoupený JUDr. Vladanou Vališovou, advokátkou se sídlem Balbínova 1093/27, Praha 2, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o návrhu na zrušení opatření obecné povahy odpůrce ze dne **22. 10. 2021**, čj. **MZDR 47828/2020-30/MIN/KAN**, v rozsahu článku III,

t a k t o :

- I.** Návrh **s e o d m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Navrhovateli **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek za návrh na zrušení opatření obecné povahy ve výši **5 000 Kč**, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupkyně JUDr. Vladany Vališové, advokátky.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Navrhovatel se návrhem na zrušení opatření obecné povahy domáhá zrušení mimořádného opatření odpůrce z 22. 10. 2021, čj. MZDR 47828/2020-30/MIN/KAN, v rozsahu článku III. Pro případ, že by v průběhu řízení bylo mimořádné opatření zrušeno, navrhl, aby soud vyslovil, že v dané části bylo v rozporu se zákonem.

[2] Mimořádné opatření bylo vydáno s odkazem na § 80 odst. 1 písm. g) a § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“). S účinností od 1. 11. 2021 stanovilo podmínky, za nichž měly osoby přístup k vyšetření na stanovení přítomnosti viru SARS-CoV-2 nebo jeho antigenu hrazenému z veřejného zdravotního pojištění bez indikace lékařem či orgánem veřejného zdraví (dále „hrazené testování“). Konkrétně v čl. I nařídilo poskytovatelům zdravotních služeb, aby na žádost osob účastnících se veřejného zdravotního pojištění v ČR a spadajících do některé z kategorií definovaných v čl. III mimořádného opatření prováděli vyšetření na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 pomocí RAT antigenních testů (nejvýše jednou za 7 dnů) a na stanovení přítomnosti viru SARS-CoV-2 pomocí RT-PCR testu (nejvýše dvakrát v kalendářním měsíci). V čl. II mimořádného opatření bylo poskytovatelům sociálních služeb nařízeno testování zaměstnanců těchto poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb, případně některých dalších osob v souvislosti s poskytováním sociálních služeb, spadajících do některé z kategorií definovaných v čl. III mimořádného opatření. Oprávněnými osobami podle čl. III mimořádného opatření byly a) osoby do dovršení 18 let věku; b) osoby, které se pro kontraindikaci nemohly podrobit očkování proti onemocnění

covid-19; a c) osoby očkované proti onemocnění covid-19 alespoň jednou dávkou očkovací látky. V člancích IV a čl. V mimořádného opatření byla upravena oznamovací povinnost osob s pozitivním výsledkem testu a ohlašovací povinnost poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb. Článek VI mimořádného opatření stanovil, že se toto opatření považuje za opatření proti infekčním onemocněním podle § 30 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, a čl. VII s účinností od 1. 11. 2021 zrušil mimořádné opatření z 28. 5. 2021, čj. MZDR 47828/2020-29/MIN/KAN.

[3] Napadené mimořádné opatření bylo s účinností od 22. 11. 2021 zrušeno mimořádným opatřením odpůrce z 18. 11. 2021, čj. MZDR 47828/2020-31/MIN/KAN.

II. Obsah návrhu na zrušení mimořádného opatření

[4] Navrhovatel uvádí, že nespadá do žádné kategorie osob podle článku III mimořádného opatření. Musí proto ze svých prostředků hradit testy, které jsou podle mimořádného opatření odpůrce z 27. 9. 2021, čj. MZDR 14601/2021-25/MIN/KAN, ve znění mimořádného opatření čj. MZDR 14601/2021-26/MIN/KAN (dále jen „mimořádné opatření z 27. 9. 2021 o maloobchodu“), vyžadovány k účasti na řadě běžných životních činností. Ke své aktivní procesní legitimaci navrhovatel uvádí, že v pracovní dny chodí do restaurace, dále využívá služeb fitness centra, bazénu, kadeřnictví, chodí na masáže, do kina, do divadla i na koncerty a na víkendových výletech využívá ubytovací a stravovací služby. Právní sféra navrhovatele je tedy mimořádným opatřením dotčena, neboť musí k běžným činnostem předkládat potvrzení o bezinfekčnosti a platit za vyšetření, která jsou podkladem pro tato potvrzení (usnesení rozšířeného senátu NSS z 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002-48).

[5] Podstatou návrhu je pak argumentace k tvrzení, že 1) mimořádné opatření nezákonně zasahuje do práva na poskytování bezplatné zdravotní péče, garantovaného v článku 31 Listiny základních práv a svobod a rozvedeného v zákoně o veřejném zdravotním pojištění, jakož i do majetkové sféry navrhovatele 2) mimořádné opatření navrhovatele diskriminuje, neboť neočkované osoby nelegitimně znevýhodňuje v rozporu s čl. 3 odst. 1 Listiny, 3) odpůrce využívá mimořádného opatření k tomu, aby neočkované donutil k očkování, což odporuje čl. 4 odst. 4 Listiny, 4) mimořádné opatření z hlediska jeho zásahu neobstojí v testu proporcionality.

III. Vyjádření odpůrce

[6] Odpůrce ve svém vyjádření k návrhu na zrušení mimořádného opatření navrhuje, aby soud návrh jako nedůvodný zamítl.

[7] Odpůrce nařizuje mimořádná opatření na základě dostupných znalostí a při vědomí, že tyto znalosti nejsou dostatečné a přesné. Nelze čekat na to, až bude prokázáno a doloženo, zda je jedno opatření lepší než jiné. Odpůrce preferuje ochranu života a zdraví osob při současné snaze o co nejmenší omezení chodu společnosti. Navrhovatel není podle odpůrce mimořádným opatřením k ničemu nucen. K testování není nucen ani napadeným mimořádným opatřením ani mimořádným opatřením z 27. 9. 2021 o maloobchodu, které pouze stanovuje podmínky pro vstup do určitých prostor (pro využívání určitých služeb). Druhé z uvedených mimořádných opatření umožňuje bezinfekčnost prokázat nejen pomocí negativního testu, ale zejména pomocí průkazu o očkování, které je bezplatné. Navrhovatel neuvádí, že by z nějakého důvodu nemohl očkování podstoupit, a proto nelze přisvědčit jeho námitce, že napadené mimořádné opatření zasahuje do jeho majetkové sféry a není způsobilé zasáhnout do esenciálního práva navrhovatele na bezplatnou zdravotní péči.

pokračování

IV. Závěry Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval podmínkami řízení, neboť v rozsudku z 30. 5. 2022, čj. 8 Ao 39/2021-47, na návrh jiného navrhovatele shledal mimořádné opatření z části rozporné se zákonem. Nejvyšší správní soud vyslovil tento závěr ohledně čl. I a čl. III v rozsahu odkazujícím právě na čl. I mimořádného opatření. Obsahově se tento výrok soudu vztahoval k podmínkám, za kterých byli poskytovatelé zdravotních služeb povinni provést testování jako službou hrazenou z veřejného zdravotního pojištění, což je podstatou i nyní podaného návrhu.

[9] Nejvyšší správní soud podle § 103 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. kdykoliv za řízení přihlíží z úřední povinnosti k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení). Jelikož navrhovatel v nyní projednávané věci napadl mimořádné opatření odpůrce v částech, které Nejvyšší správní soud již shledal rozpornými se zákonem, zabýval se dále tím, zda jsou ve vztahu k těmto částem splněny podmínky řízení pro rozhodnutí ve věci samé. Deklaratorní výrok, jímž soud rozhodl, že opatření obecné povahy nebo jeho část bylo v rozporu se zákonem, nebo že ten, kdo je vydal, překročil meze své působnosti a pravomoci, anebo že opatření obecné povahy nebylo vydáno zákonem stanoveným způsobem (§ 13 odst. 4 pandemického zákona), má totiž účinky *erga omnes* (vůči všem). V dalších řízeních o návrhu na vyslovení nezákonnosti téhož opatření obecné povahy nebo jeho části, jehož nezákonnost již byla vyslovena, proto materiálně dochází k vyprázdnění předmětu řízení, neboť žádný navrhovatel by již nemohl dosáhnout lepšího výsledku, než je právě již dříve učiněné prohlášení nezákonnosti (viz závěry v usnesení NSS ze dne 11. 6. 2021, čj. 8 Ao 9/2021-43, č. 4220/2021 Sb. NSS).

[10] Účinky rozsudku čj. 8 Ao 39/2021-47 dopadají i na navrhovatele v nyní projednávané věci, čímž došlo materiálně k vyprázdnění předmětu řízení. Díky účinkům výše uvedeného rozsudku se navrhovatel ocitl v situaci, kdy dosáhl toho, čeho se svým návrhem sám domáhal. Jeho návrh se dotýkal právě podmínek, za kterých byli podle čl. I mimořádného opatření povinni poskytovatelé zdravotních služeb provést testování jako službou hrazenou z veřejného zdravotního pojištění. K úpravě testování pro účely poskytování sociálních služeb v návrhu nic neuvedl. Jelikož v relevantním rozsahu soud rozpor mimořádného opatření se zákonem již vyslovil, předmět tohoto řízení odpadl.

[11] Nejvyšší správní soud proto návrh odmítl pro nedostatek podmínky řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

V. Náklady řízení

[12] Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[13] Podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, platí, že byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že se navrhovateli vrací soudní poplatek ve výši 5 000 Kč ve lhůtě stanovené souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. června 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu